

ในทางเศรษฐศาสตร์ถือว่าประชากรเป็นทรัพยากรเศรษฐกิจ (Economic Wealth) เรียกว่า ทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource)¹ มนุษย์ในฐานะที่เป็นผู้ผลิตและเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมีสภาพแตกต่างกันไปแต่ละบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของสติปัญญาความสามารถ ด้วยเหตุนี้คนคนที่ได้จากมนุษย์จึงมีใช้ขึ้นอยู่กับจำนวนของประชากรเพียงอย่างเดียว แต่ยังคงขึ้นอยู่กับคุณภาพของประชากรเป็นส่วนสำคัญด้วย กิจกรรมที่จะช่วยเพิ่มพูนคุณภาพให้แก่ประชากรนั่นก็คือ การให้การศึกษา ซึ่งในทางเศรษฐศาสตร์ก็ถือว่า การจัดการศึกษา เป็นการลงทุนประเภทหนึ่ง² ฉะนั้นการวางนโยบายในการจัดการศึกษาเพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์สูงสุดจึงเป็นสิ่งจำเป็น

การศึกษา ตามความมุ่งหมายของคำหมายถึง การรอกงานทั้งทาง ร่างกาย สติปัญญา สังคม และ อารมณ์ ที่เกิดขึ้นเพราะใดสิ่ง³ ระบบการศึกษาที่จริงจังจะได้อำนวยความสะดวกให้แก่ประชากรอย่างทั่วถึง คร.ปวย อังการณ ไคกล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ในบทความเรื่อง การศึกษา ตอนหนึ่งว่า

ในประชาชาติวิเศษยอดเยี่ยมเป็นอุดมคติ การอำนวยความสะดวกการศึกษาควรจะทำให้ทั่วถึงคือควรจะให้เด็กเรียนแต่ละคนสามารถรับการฝึกฝนอบรมจนสู่ขีดความสามารถ...

¹ นัสวี อุนหนันท์, ปัญหาประชากรกับการพัฒนาเศรษฐกิจ, เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการแห่งชาติ.

² บุณชนะ อักตากร, "เศรษฐกิจการศึกษา," ประมวลบทความการวางแผนการศึกษาและการพัฒนากำดังคน (๒๕๐๗), หน้า 1 - 8.

³ สาโรช บัวศรี, "ความมุ่งหมายของก่าการศึกษา," ศูนย์ศึกษา, 8 (สิงหาคม, 2505), 5 - 9.

ความสามารถที่หมายถึง ความสามารถและความถนัดทางธรรมชาติ ซึ่งแต่ละคนมี
 มากมายน้อยบางต่างกันไป การอำนวยความสะดวกที่มากก็ว่าเป็นจะคงอดหลับอดนอน
 แล้วแต่ละคนเป็นธรรมดา แต่ถาจะให้งดอดทุกที ทุกคนควรจะได้รับการศึกษาตาม
 แลความถนัดของตนจนสุดความสามารถของแต่ละคน¹

ดังนั้นระบบการศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความเป็นจริงตามธรรมชาติจะเปิดโอกาสให้
 ประชากรได้ศึกษาดังระดับที่เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละบุคคล ซึ่งจะให้มีจำนวนผู้
 ความรู้ระดับต่างๆกระจายกันอย่างได้สัดส่วนพอดีต้องตามหลักธรรมชาติที่ควรจะเป็น หรืออีก
 นัยหนึ่ง ระบบการศึกษานั้นจะสามารถผลิตนักเรียนในระดับต่างๆได้เป็นจำนวนอดหลับอดนอน
 ได้ขนาดพอดี (Optimum size) กล่าวคือ การศึกษาเบื้องต้นระดับประถมศึกษาควรมีผู้เรียน
 ได้สำเร็จเป็นจำนวนมากและจะทยอยลดจำนวนลงตามอัตราปกติของธรรมชาติในชั้นสูงขึ้นไป

ระบบการศึกษาของไทยที่เป็นมาในอดีตและที่เป็นอยู่ในปัจจุบันผลิตนักเรียนในระดับ
 ต่างๆมีจำนวนแตกต่างกันมากมาโดยตลอด กล่าวคือ นักเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีประมาณ
 ๑๐ ล้าน มีมัธยมศึกษาประมาณร้อยละ ๑ และอุดมศึกษาประมาณร้อยละ 12 ซึ่งหากพิจารณา
 โดยส่วนรวมจากรูปปิรามิดการศึกษา³ จะเห็นมีฐานกว้างมากและลดลงอย่างฮวบฮาบในระดับสูง
 ดังขณะเช่นนี้แสดงให้เห็นว่านักเรียนจำนวนมากต้องออกจากโรงเรียนไปกลางคันอันเป็นผลให้
 ประชากรส่วนที่ได้รับการศึกษามีความรู้โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ และในจำนวนนี้จะมีอยู่จำนวน
 หนึ่งที่ไม่มีโอกาสได้รับการศึกษาในระดับสูงเพียงพอกับความสามารถของตน อีกประการหนึ่ง
 จำนวนนักเรียนในระบบการศึกษา เมื่อเทียบกับจำนวนประชากรในช่วงอายุการศึกษา มีเพียง -

¹ ปวย อิงภากรณ์, "การศึกษา," ข้าราชการ, 11(พฤศจิกายน, 2509), 21.

² สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี, สถิติการศึกษาไทย 2500
 - 2510 (พระนคร : โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, 2512).

³ คู่มือปฏิบัติที่ 1 ในงานวิจัยนี้, หน้า 9.

ประมาณ 1 : 3¹ แสดงว่ามีประชากรบางส่วนที่ควรได้รับการศึกษาแก่ระดับขาดการศึกษาโดยสิ้นเชิง ปรากฏการณ์ทั้งสองประการดังกล่าวทำให้สันนิษฐานว่าการศึกษาของประชากรบางส่วนได้สูญหายไป หรือนัยหนึ่ง การศึกษาของชาติส่วนหนึ่งได้สูญหายไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เมื่อพิจารณาตามความเป็นมาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยกาดำเนินการศึกษาระบบการศึกษาของไทย ที่นานมาในรอบ 12 ปี น่าจะทำให้เกิดความสูญหายของการศึกษา (Educational Loss) อยู่บ้าง จึงสนใจที่จะทำการวิจัยเพื่อหาจำนวนความสูญหายของการศึกษาในวัฏจักรการศึกษา 2500 ถึง 2511 โดยจะพิจารณาเพียงความสูญหายของการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เท่านั้น

ขอบเขตของการวิจัย

การหาจำนวนความสูญหายของการศึกษาในการวิจัยนี้จะหาความสูญหายที่เกิดขึ้นในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 รวม 12 ชั้น ตั้งแต่ปีการศึกษา 2500 ถึงปีการศึกษา 2511 เท่านั้น ชั้นและปีการศึกษาที่นอกเหนือจากนี้ไม่นับมาศึกษาด้วย ข้อมูลสำคัญที่การวิจัยนี้เกี่ยวข้องกับเป็น ประชากรนักเรียน (School Population) และ จำนวนนักเรียน (School Enrollment) ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หรือเทียบเท่าตั้งแต่ปีการศึกษา 2500 ถึงปีการศึกษา 2511 ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ทั่วประเทศ ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ ไม่จัดแยกชายหญิง ประเภทของโรงเรียนที่อยู่ในขอบข่ายของการวิจัยได้แก่ โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนประชาบาล โรงเรียนเทศบาล โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และพิเศษ โรงเรียนมัธยมวิสามัญ โรงเรียนอาชีวศึกษา โรงเรียนอาชีวศึกษาที่ไม่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สถาบันฝึกหัดครู โรงเรียนสาธิต และ โรงเรียนราษฎร์สามัญ

¹สำนักงานสถิติกลาง, สำนักนายกรัฐมนตรี, สำมะโนประชากรแห่งประเทศไทย 2503 (2505).

สำหรับจำนวนนักเรียนในโรงเรียนราษฎร์พิเศษ เนื่องจากมีหลักสูตรไม่แน่นอนและดิ๊กดั้นกันมาก ไม่สามารถแจกข้อมูลออกตามชั้นการศึกษาได้ จึงมีข้อมูลในขอบข่ายของการวิจัยนี้ นอกจากนั้นการวิจัยจะไม่ศึกษาไปถึงสาเหตุของความสูญหายของการศึกษาแต่อย่างใด

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

การวิจัยนี้อาจได้ความไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องมาจากความคลาดเคลื่อนของ ข้อมูลซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งทุติยภูมิ ความคลาดเคลื่อนของข้อมูลอาจมิได้เกิดจากความบกพร่องในการคัดลอกและตีพิมพ์เพียงอย่างเดียว แต่อาจเนื่องมาจากความไม่สมบูรณ์ของสถิติต่างๆ ซึ่งเป็นเพราะความสูญหายของหลักฐาน การจดทะเบียนไม่ครบถ้วน การแจ้งที่ไม่ตรงกับความจริง ประกอบกับการไม่มีระบบแบบแผนการเก็บรักษาเอกสารที่รัดกุมครบถ้วนด้วย อีกประการหนึ่ง การวิจัยนี้มิได้ใช้ข้อมูลที่เป็นจำนวนนักเรียนที่มาเรียนจริง (Attendance) หากแต่ใช้จำนวนนักเรียนที่มียชื่ออยู่ในทะเบียนของโรงเรียน (Enrollment) ทั้งนี้เพราะเป็นการสุควิสัยที่จะเก็บรวบรวมจำนวนนักเรียนที่มาเรียนจริงทั่วประเทศได้ ผลที่ได้จากข้อมูลสองประเภทดังกล่าวจะแตกต่างกันอยู่บ้าง เพราะจำนวนนักเรียนที่มียชื่ออยู่ในทะเบียนของโรงเรียนย่อมไม่เท่ากับจำนวนนักเรียนที่มาเรียนจริง จะมีนักเรียนจำนวนหนึ่งที่ลงทะเบียนแล้วแต่ไม่มาเรียน นอกจากนี้ จำนวนนักเรียนจากโรงเรียนราษฎร์พิเศษซึ่งมิได้นำมารวมไว้ใน การวิจัย อาจทำให้ผลการวิจัยคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงไปบ้าง แต่อย่างไรก็ตาม การศึกษาเรื่องนี้ เป็นแบบมหภาค (Macro Study) ซึ่งจะให้ผลเป็นเพียงภาพประมาณ ความคลาดเคลื่อนที่ อาจเกิดขึ้นถือได้ว่าเป็นปรากฏการณ์ปกติ

ขอสมมติเบื้องต้น

สิ่งจำเป็นอันเป็นขอสมมติเบื้องต้นของการวิจัยครั้งนี้คือ

1. อัตรากายตามสถิติชีพในปีใดหรืออายุใดที่มีได้บันทึกไว้เป็นรายอายุ หากแต่ - บันทึกไว้เป็นช่วงอายุ จะใช้อัตราเฉลี่ยในช่วงอายุนั้นๆเป็นอัตรากายรายอายุสำหรับอายุในช่วงนั้นๆ โดยถือว่าทุกรายอายุในช่วงนั้นมีอัตรากายกึ่งที่เท่ากันหมด เช่น ใน พ.ศ. 2490

อัตราตายในช่วงอายุ 1 ถึง 4 ปีเป็น 14.8% ดังนั้นอัตราตายรายอายุ 1, 2, 3, 4 ปีจะเป็น 3.7%

2. จำนวนนักเรียนแห่งใด ปีใดที่ขาดหายไป อันเนื่องมาจากแหล่งข้อมูลนั้นมิได้ทำบันทึกไว้ เมื่อผู้วิจัยสอบสวนได้หลักฐานแน่นอนว่า แหล่งนั้นเป็นเปิดสอนและมีนักเรียนจริง ผู้วิจัยจะใช้วิธีการคาดคะเน (Estimation) ข้อมูลนั้นให้สมบูรณ์ แยกหากขาดหายไปเพราะมิได้เปิดสอน หรือ หยุดสอน หรือ ไม่มีการเรียน จะอยู่นอกขอบข่ายการใช้วิธีการคาดคะเน

3. หลักสูตร 1 ปี 6 เดือน ถือเป็นหลักสูตร 1 ปี

4. จำนวนนักเรียนที่อยู่ในแต่ละชั้นในปีการศึกษาที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัยถือว่าสำเร็จการศึกษานั้นๆไปทั้งหมด

5. จำนวนประชากรโดยประมาณตั้งแต่ พ.ศ.2500 ถึง พ.ศ.2502 ใช้อัตราเพิ่มกึ่งที่ร้อยละ 3 ต่อปี ตั้งแต่ พ.ศ.2503 ถึง พ.ศ.2511 ใช้อัตราเพิ่มกึ่งที่ร้อยละ 3.1 ต่อปี

คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรนักเรียน (School Population) คือ นักเรียนชายหญิงในช่วงอายุ 7 - 18 ปีบริบูรณ์ ซึ่งควรเข้าเรียนอยู่ในชั้นประถมปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หรือเทียบเท่าตามลำดับอายุ

อายุ 7 - 18 ปี หมายถึงอายุรายปีคืออายุ 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, และ 18 ปี อายุแต่ละช่วง 1 ปีคิดเริ่มตั้งแต่วันแรกที่เข้าอายุนั้นๆไปจนครบ 1 ปีบริบูรณ์ เช่น อายุ 7 ปีเริ่มตั้งแต่อายุได้ 7 ปี 1 วันหรือ 7.0 ปีไปจนถึง 7 ปี 12 เดือนหรือ 7.12 ปี

จำนวนนักเรียน (School Enrollment) คือ นักเรียนชายหญิงที่มีชื่อเป็นนักเรียนอยู่ในทะเบียนของโรงเรียนในขอบข่ายของการวิจัยทั่วประเทศตั้งแต่ชั้นประถมปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หรือเทียบเท่าทั้งสายสามัญและสายอาชีพ ระหว่างปีการศึกษา 2500 ถึงปีการศึกษา 2511

ระดับการศึกษา ในการวิจัยนี้ยึดถือตามแผนการศึกษาของชาติ คือ ตามพระราช

บัญญัติการศึกษาฉบับใหม่ พ.ศ.2503 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ.2504 ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ระดับคือ อนุบาลศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และ อุดมศึกษา สำหรับการเทียบชั้นเรียน ผู้วิจัยยึดหลักการดังต่อไปนี้

ระดับประถมศึกษา ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประโยคคือ ประโยคประถมศึกษาตอนต้น มี 4 ชั้น เริ่มตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เทียบเป็น ชั้น 1 ถึง ชั้น 4 ประโยคประถมศึกษาตอนปลาย มี 3 ชั้นเริ่มตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 เทียบเป็น ชั้น 5 ถึง ชั้น 7

ระดับมัธยมศึกษา แบ่งเป็น 2 ประโยคเช่นกันคือ ประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น มี 3 ชั้นเริ่มตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เทียบเป็น ชั้น 8 ถึงชั้น 10 ประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย มี 2 ชั้นเป็นอย่างต่ำ กล่าวคือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ ปีที่ 5 เทียบเป็นชั้น 11 และชั้น 12

ระดับอุดมศึกษา เทียบตั้งแต่ชั้น 13 ขึ้นไปจนถึงชั้น 20 ซึ่งเป็นชั้นสุดท้ายของการศึกษาชั้นปริญญาเอก ทั้งนี้เพราะการศึกษาชั้นปริญญาเอกเป็นชั้นการศึกษาสูงสุดที่ใ้ปฏิบัติกันอยู่ทั่วโลก

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และพิเศษ คือ โรงเรียนที่สอนในระดับประถมศึกษา จัดขึ้นเพื่อการศึกษาแก่เด็กที่มีความพิการทางกายหรือจิต เด็กที่มีปัญหาทางความประพฤติ หรือ จัดขึ้นเพื่อสงเคราะห์เด็กบางประเภท

โรงเรียนอาชีวศึกษาที่ไม่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็น โรงเรียนหรือสถาบันที่หน่วยราชการต่างๆตั้งขึ้นเพื่อเปิดสอน หรืออบรมวิชาตามระยะเวลาของหลักสูตรไม่ต่ำกว่า 1 ปี และไม่เกิน 2 ปี

โรงเรียนราษฎร์สามัญ หมายถึง โรงเรียนที่ดำเนินการโดยเอกชน หรือหมู่คณะใดคณะหนึ่งที่มีใ้หน่วยราชการ แต่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นโรงเรียนที่สอนชั้นสามัญระดับใดระดับหนึ่ง หรือทุกระดับตั้งแต่ชั้นอนุบาลจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในเวลาปกติ

โรงเรียนราษฎร์พิเศษ เป็น โรงเรียนที่ดำเนินการโดยเอกชน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนวิชาชีพ ศิลปะ รวมทั้ง โรงเรียนกวดวิชา โรงเรียนส่งกำลังทาง - ไปรษณีย์ โรงเรียนสงเคราะห์คนพิการ และ โรงเรียนสอนศาสนา

ปีนักเรียน (Pupil Year) ในการวิจัยนี้ใช้เป็นหน่วยวัดจำนวนการศึกษา
 1 ปีนักเรียน คือ จำนวนการศึกษาที่นักเรียน 1 คนเรียนได้ความรู้จนสำเร็จ 1 ชั้น 2 ปี-
 นักเรียน คือ จำนวนการศึกษาที่นักเรียน 1 คนเรียนได้ความรู้จนสำเร็จ 2 ชั้น หรือ นักเรียน
 2 คนเรียนได้ความรู้กันละ 1 ชั้น นักเรียนคนใดที่ตกซ้ำชั้นถือว่าจำนวนการศึกษาที่ได้รับจาก
 การเรียน 1 ปีการศึกษานั้นเป็น 0 ปีนักเรียน

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (Secondary School Graduate) ใช้เป็น
 มาตรการในการวัดจำนวนความสูญหายของการศึกษา โดยคิดเทียบจากจำนวนการศึกษาที่มี -
 หน่วยเป็นปีนักเรียน คือ จำนวนการศึกษา 12 ปีนักเรียน จะเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับ
 มัธยมศึกษา 1 คน ซึ่งหมายความว่า นักเรียน 1 คนที่จะสำเร็จชั้น 12 และมีจำนวนการ-
 ศึกษา 12 ปีนักเรียนใช้เวลาเรียนตามลำดับชั้นเป็นเวลา 12 ปี

ขนาดพอดีของระบบการศึกษา (Optimum Size of Educational System)
 คือ ขนาดระบบการศึกษาที่จะเปิดโอกาสให้ประชากรของประเทศได้รับการศึกษาสูงสุดตาม -
 อรรถภาพของแต่ละบุคคล ไม่นานและไม่บ่อยเกินไป ความจริงตามธรรมชาติมีอยู่ว่า สิ่งที่ยาก
 ย่อมมีแต่ทำได้น้อย แทะหากเป็นสิ่งที่ง่ายย่อมมีผู้ทำได้เป็นจำนวนมาก เช่นเดียวกัน การศึกษา
 เบื้องต้นย่อมจะมีผู้สามารถเรียนได้สำเร็จเป็นจำนวนมาก แต่เมื่อระดับการศึกษาสูงขึ้นความ
 ยากมีเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ จำนวนผู้ที่สามารถศึกษาต่อในระดับสูงจะลดลงตามลำดับด้วย
 จำนวนที่ลดลงนี้จะเป็นไปตามหลักของโค้งปกติ ดังนั้นขนาดพอดีของระบบการศึกษาซึ่งสอดคล้อง
 กับการตามความเป็นจริงของธรรมชาติก็จะสอดคล้องตามหลักของโค้งปกติด้วย

ความสูญหายของการศึกษา (Educational Loss) ระบบการศึกษาใดที่ไม่อำนวยความสะดวก
 การศึกษาให้แก่ประชากรของประเทศได้สูงสุดตามอรรถภาพของแต่ละบุคคลแล้ว ระบบการศึกษานั้น
 นั้นจะผลิตประชากรที่มีความรู้ต่ำกว่าความสามารถทางสติปัญญาของเขา นับว่าประชากรเหล่านั้น
 นี้ได้สูญเสียการศึกษาที่ตนควรจะได้ ทั้งนี้จะควยสาเหตุใดก็ตาม ความสูญหายของการศึกษา
 ในที่นี้จึงมุ่งถึงความสูญหายของการศึกษาของประชากรอันสืบเนื่องจากการจัดระบบการศึกษาที่
 ไม่ได้ถึงขนาดพอดี

ความสูญเปล่าของการศึกษา (Educational Wastage) ในทางตรงกันข้ามกับ
 ความสูญหายของการศึกษา อาจเป็นไปได้ที่ระบบการศึกษาของบางประเทศ โดยเฉพาะ -

อย่างยิ่งประเทศที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจสูง เช่น สหรัฐอเมริกา สหภาพโซเวียต กรีซ และ ญี่ปุ่น เป็นต้น เปิดโอกาสให้ประชากรของประเทศได้รับการศึกษาในระดับสูงอย่างกว้างขวางเช่นเดียวกับระดับเบื้องต้น ทำให้จำนวนประชากรที่ได้รับการศึกษาเต็มตามความสามารถของคนมีลักษณะเกินขนาดที่พอดี กล่าวคือ ประชากรแทบทุกคนในอายุเดียวกันได้รับการศึกษาสูงเท่าเทียมกันหมด ลักษณะเช่นนี้จะเกิดความสูญเสียเปล่าของบรรดาวิชาชั้นไคตามทัศนะที่ว่า สิ่งใดก็ตามเมื่อเกินขนาดก็ลดคุณค่าเป็นความสูญเสียเปล่า

สรุป

เนื่องจากระบบการศึกษาของไทยที่เป็นมาในอดีต ผลักนักเรียนระดับประถมศึกษาไคถึงมีดะประมาณรอยดะ 90 ของจำนวนนักเรียนทุกระดับ จึงแสดงว่าประชากรที่ไครับการศึกษาดส่วนใหญ่มืความรูไคเพียงระดับประถมศึกษาเท่านั้น ประกอบทั้งปรากฏว่าจำนวนนักเรียนในระดบการศึกษาเมื่อเทียบกับจำนวนประชากรในชวงอายุการศึกษา มีอัตราส่วนเพียง 1 : 3 เท่านั้น ลักษณะเช่นนี้ทำให้เห็นว่าประชากรบางส่วนไครับการศึกษานไคเต็มตามความสามารถของตน และบางส่วนยังขาดการศึกษาโดยสิ้นเชิง ผู้วิจัยจึงทาคว่า ประชากรส่วนที่กล่าวถึงนี้ไคสูญเสียการศึกษาของตนไป การวิจัยครั้งนี้จึงมีความมุ่งหมายเพื่อจะหาจำนวนความสูญเสียของการศึกษาของประชากรไทยในวัจจักรการศึกษา 2500 ถึง 2511 โดยไคขอมุมที่ไคเป็นประชากรนักเรียนซึ่งมีขนาดพอดีตามระดบการศึกษาที่สอดคล้องตามหลักของธรรมชาติ มาเปรียบเทียบกับจำนวนนักเรียนที่มืจริง ผลของการวิจัยจะไคเป็นจำนวนการศึกษาซึ่งคิดเทียบเป็นจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

การวิจัยนี้จะไคประโยชน์ในอันที่จะช่วยไคทราบถึงขนาดโครงสร้างของการศึกษาของประเทศไทย และ สมรรถภาพของระบบการศึกษาไทยที่นานมาในรอบ 12 ปี เพื่อเป็นแนวทางในการเสริมสร้าง หรือ ปรับปรุงระบบการศึกษาไทยต่อไป.